

Informatiememo Nota Bodembeheer.

Inleiding

1. In Drents verband is een geactualiseerde Nota bodembeheer ontwikkeld. Deze nota en de bijbehorende kaarten (bodemfunctiekaart en ontgravingskaart) komen in de plaats van de bestaande Nota bodembeheer. De nota is gebaseerd op het landelijke Besluit Bodemkwaliteit. De achtergrond van de nota is het bewaken van de (chemische) kwaliteit van de bodem en het aangeven van toepassingsmogelijkheden van partijen grond. De gemeentes zijn bevoegd gezag en hebben de mogelijkheid specifiek lokaal beleid te maken, wat toegespitst is op de lokale omstandigheden, kwaliteiten en bodemfuncties.
2. Emmen had al een nota bodembeheer, louter voor het Emmense grondgebied. De kaarten bij deze nota hebben per 27 september 2019 hun maximale geldigheidsduur van 5 jaar bereikt. De nota zelf mag maximaal 10 jaar functioneren. In 2012 heeft de gemeente Emmen de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart laten opstellen en heeft de Raad deze vastgesteld. Na 5 jaar is de kaart geëvalueerd en heeft u ervoor gekozen om het geldende beleid met 2 jaar te verlengen (RA17.002). Dit heeft de ruimte gecreëerd om een gezamenlijk beleid op te stellen met de andere Drentse gemeenten.
3. In Drents verband is gewerkt aan een nieuwe gezamenlijke nota en kaarten, gebaseerd op de actuele bodeminformatie. Naar de inhoud is de nota weinig verschillend van de eerdere nota. Voor wat betreft de kaarten, was nu de beschikking over meer onderzoeken, zodat deze met een groter nauwkeurigheid konden worden opgemaakt. Sommige delen hebben daardoor op de kaarten een “schonere” aanduiding gekregen dan ze eerst hadden.
4. Alle gemeentes in Drenthe hebben hierin samen gewerkt. Assen heeft een recente nota bodembeheer en zal in een later stadium ook deze nota en kaarten accepteren. Zij zijn de beheerders van de zgn. waterbodems. Zij hebben eigen bodemkwaliteitskaarten.
5. Door de nota en de kaarten vast te stellen kunnen leveranciers, afnemers en transporteurs deze informatie toepassen als “kwaliteitsverklaring” en behoeft er geen afzonderlijke partijkeuring plaats te vinden van de toe te passen grond. Dit geldt alleen voor onverdachte locaties, voor verdachte locaties dient altijd een bodemonderzoek te worden uitgevoerd.
6. Doordat de gemeentes de kaarten van elkaars grondgrond erkennen en ook van de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's wordt het hergebruik van grond binnen Drenthe over de gemeentegrenzen heen aanzienlijk vergemakkelijkt.
7. De mogelijkheid bestaat om in te toekomst ook bodemkwaliteitskaarten van bijvoorbeeld naburige Overijsselse gemeentes te erkennen en accepteren.
8. De conceptnota bodembeheer is gedurende 6 weken ter inzage gelegd vanaf 12 juli 2019. De hoop was om voor het verstrijken van de geldigheid van de oude kaarten het geactualiseerde beleid plus kaarten vast te stellen. Maar dit werd doorkruist door de PFAS problematiek. Daarnaast heeft de tervisielegging geleid tot de indiening van een uitgebreide zienswijze.

WIJZIGINGEN

9. Nota bodembeheer, de wijzigingen
Op basis van de resultaten van de uitgevoerde enquête en enkele interviews met vertegenwoordigers van betrokken organisaties (overheden, bedrijfsleven) is ervoor gekozen om de regels ten aanzien van bodemvreemde bijmengingen in de grond te verduidelijken naar soort, volume en volumepercentage. Tevens is de ambitie uitgesproken geen grond met zichtbaar asbest toe te passen in woongebieden (en overige gebieden zonder een industrie functie). Deze wijzigingen zijn verwerkt in de geactualiseerde Nota bodembeheer.
10. Bodemkwaliteitskaart, de wijzigingen
De bodemkwaliteitskaart beschrijft de verwachte bodemkwaliteit van een locatie. Deze kwaliteit wordt bepaald door het gemiddelde als waarde voor de beschrijving van de bodemkwaliteit te nemen. Door het gebruik van de gemiddelde waarde bleek het gehele beheergebied schoon te zijn. Echter vooral in gebieden met een heterogene bodemkwaliteit (zoals oude kernen) brengt het gebruik van het gemiddelde bij de vaststelling van de kwaliteit van de te ontgraven grond risico's met zich mee. Dit risico bestaat uit het

vrijkomen en toepassen van grond met een slechtere bodemkwaliteit dan staat aangegeven in de bodemkwaliteitskaart.

Om dit risico te beperken, is daarom gebruik gemaakt van de ruimte in het Besluit bodemkwaliteit om de bodemkwaliteit vast te stellen op basis van een P80 beoordeling (in plaats van het gemiddelde). De P80 is een waarde waarvoor geldt dat 80% van de beschikbare meetwaarden een waarde heeft die kleiner of gelijk is aan deze waarde. Het gebruik van de P80 waarde, in plaats van het generieke gemiddelde, bij de beschrijving van de bodemkwaliteit heeft als voornaamste effect dat de bodemkwaliteitskaart in een groter aantal gevallen een sluitend inzicht geeft in de milieuhygiënische kwaliteit van de vrijkomende grond.

11. De bodemkwaliteitskaart PFAS is verwerkt
Het college heeft op 28 januari 2020 de bodemkwaliteitskaart PFAS vastgesteld. De PFAS-kaart was een aanvulling op de bestaande Nota bodembeheer. Deze aanvulling is meegenomen in de geactualiseerde Nota bodembeheer.
12. Beheergebieden en andere kwaliteitskaarten
De Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart zijn (na besluitvorming)geldig binnen de volgende gemeenten:
Aa en Hunze;
Borger-Odoorn;
Coevorden;
De Wolden;
Emmen;
Hoogeveen;
Meppel;
Midden-Drenthe;
Noordenveld;
Tynaarlo;
Westerveld.
Daarnaast is de kaart ook geldig in de gemeente Assen, voor zover het de provinciale wegbermen betreffen. In bijlage 1 van de Nota zijn de grenzen van het beheergebied opgenomen.

PFAS

De PFAS problematiek deed zich gelden vanaf 8 juli 2019. Toen heeft de rijksoverheid een zogenaamd tijdelijk handelingskader inzake PFAS vastgesteld. Daarin golden nog enige overgangstermijnen. Per 1 oktober was het handelingskader in volle omvang van kracht. Alle partijen grond dienden op PFAS te worden onderzocht. Partijen met PFAS boven de detectiegrens, mochten niet worden hergebruikt in de toepassingsklassen Landbouw of Natuur. Dit leidde tot grote stagnatie in het grondverzet, onderzoeken duurden lang ivm de beperkte onderzoekscapaciteit, de hergebruiksmogelijkheden waren beperkt en de prijzen voor afname van grond met PFAS stegen enorm.

Meteen na het bekend worden van de PFAS problematiek is in Drenthe de bodem onderzocht op de aanwezigheid van PFAS (bekostigd door de Provincie Drenthe) . In het late najaar werd duidelijk dat PFAS overal in Drenthe voorkomt, met een beperkte variatie in de mate van voorkomen. Ook is onderzocht welke gebieden als verdachte locaties moeten worden aangemerkt. Zo zijn bv. (voormalige) brandweerkazernes en oefenterreinen van de brandweer als verdacht aangeduid ivm de toepassing van PFAS in blusschuim. Per 1 december heeft de rijksoverheid een bijgesteld tijdelijk handelingskader vastgesteld. De nieuwe “achtergrondwaarde” is hoger dan de gehalten aan PFAS die in de Drentse bodem optreden. Daarmee verviel het bezwaar tegen hertoepassing van partijen grond vanuit het aspect PFAS.

Doordat het college het Drentse PFAS onderzoek heeft vastgesteld op 17 december 2019 bij

de Nota bodembeheer, werden bovendien individuele partijkeuringen naar PFAS overbodig, muv bij verdachte locaties.

Gedoogbesluit

Door de PFAS problematiek in het bijzonder, kon de geactualiseerde Nota bodembeheer niet op tijd worden vastgesteld en ontstond een juridisch onduidelijke overgangssituatie. Omdat het geactualiseerde beleid en kaarten inhoudelijk zo beperkt veranderd zijn ten opzichte van het eerder beleid, heeft het college een gedoogbesluit genomen op 5 november 2019. Tot aan de vaststelling van de geactualiseerde Nota bodembeheer wordt gedoogd dat gebruik wordt gemaakt van de kaarten van de oude Nota bodembeheer, mits bijkomende eisen mbt PFAS worden nageleefd.

Zienswijze

Door het bedrijf Kleemzand bv is nav de tervisie legging van de geactualiseerde Nota bodembeheer een uitgebreide zienswijze ingediend.

Tijdens de ontwikkeling van de geactualiseerde nota en kaarten is de beroepspraktijk geconsulteerd en in de gelegenheid gesteld om te reageren op de in ontwikkeling zijn de nota en daarnaast eigen onderwerpen te agenderen. Daar heeft Kleemzand amper gebruik van gemaakt.

Naar aanleiding van de zienswijze heeft een nader gesprek plaats gevonden met vertegenwoordigers van het bedrijf. Daarin zijn ook nadere verduidelijkingen, vragen en standpunten naar voren gebracht.

De zienswijze is zo divers en uitgebreid, dat nav die zienswijze een reactienota is opgesteld. Deze zienswijze overziend, kan die geschetst worden als een mengeling van vragen, kritiek mbt. landelijke wetgeving, kritiek mbt. de conceptnota + kaarten, politieke pleidooien, maar soms ook professionele misvattingen.

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen van de conceptnota, maar draagt wel bij aan het besef dat er over een aantal onderwerpen betere communicatie met de marktpartijen nodig is.

Hoe verder?

Als het college instemt met de voorstellen, wordt de concept nota aangeboden aan de raad voor vaststelling.